RÄTTVIKS KOMMUN

KVALITETSREDOVISNING

FÖR BARN- OCH UNGDOMSFÖRVALTNINGEN

2009

RÄTTVIKS KOMMUN

1. Verksamhet

1.1 Organisation

Förskola

Verksamheten inom Förskola 1-5 och Familjedaghem omfattade hösten 2009 totalt ca 375 barn varav 354 på Förskola 1-5 och 21 i Familjedaghem. I januari 2010 tillkommer 32 barn i Förskola 1-5. Sammanlagt tjänstgör inom förskoleverksamheten 69,8 årsarbetare fördelade på de åtta förskolorna samt 6 dagbarnvårdare. Verksamheten leds av tre rektorer, en för vare område, dessutom finns administrativt stöd i form av en rektorsassistent.

Den genomsnittliga gruppstorleken i förskolan 2009 var 15,3 jämfört med 15 2008 och 16,4 2007. Gruppstorleken i övriga Sverige var 16,8.

Grundskola och förskoleklass

Inom kommunen finns åtta grundskolor. Sex stycken med förskoleklass – år 5 (Vikarbyn, Sätra, Söderås, och Boda, Ingels) varav en med särskola (Nyhedsskolan), en med förskoleklass – år 9 (Furudalsskolan) samt en med år 6-9 (Rättviksskolan).

Skolorna omfattade hösten 2009 totalt inklusive särskolan 1077 elever (en minskning med 19 stycken från föregående läsår).

Elevvården består av en psykolog, tre skolsköterskor, en kurator, en talpedagog och två specialpedagoger, alla är kvinnor.

Fritidshem

Vid varje F-5 skola samt vid F – 9 skolan finns det också Fritidshem. Vid 6-9 skolan finns det en fritidsverksamhet som fritidsledarna ansvarar för.

I fritidshemmen var totalt 71 % av barn i åldrarna 6 – 9 år inskrivna (66 2008 och 64 % 2007) 67% i jämförbara kommuner 2008, Skolverkets siffror för 2009 fanns inte tillgängliga. För riket gällde 81 % inskrivna 2008, 2009 års siffror ej tillgängliga. Antalet inskrivna i åldrarna 10-12 år var 9 % (9 % 2007 och 8 % 2006).

Särskolan

Rättviks särskola har en undervisningsgrupp på Nyhedsskolan och en på Rättviksskolan. Nyhedsskolan har 6 elever i klass 1-10 och på Rättviksskolan går 7 elever i klass 6-10. Antalet elever inskrivna i särskola fortsätter att minska. Klass 1-10 är en träningsklass skolår 1-10 och grundsärskola år 1-6. Rättviksskolans undervisningsgrupp är en samundervisning med elever som är mottagna i särskolan och elever som går i grundskolan. Elevantalet är 11 och de läser efter grundskolans och särskolans kursplaner.

Sammanlagt tjänstgör inom särskolan 11,43 årsarbetare varav 1,5 på särskolans fritidshem. Av dessa är 9,30 pedagoger och resterande är elevassistenter/barnskötare.

Kommunala musikskolan

Kommunens musikskola hade 338 elever inskrivna under året (något fler på vårterminen jämfört med höstterminen) fördelat på 143 pojkar och 195 flickor under vårterminen. Skolan erbjuder undervisning i 16 olika instrument inklusive sång, till detta finns 10 lärare. Skolan erbjuder också dansundervisning.

Förutom individuell undervisning i olika instrument får musikskolans elever mjölighet att avgiftsfritt delta i olika ensembler och orkestrar.

2. Verksamhetens förutsättningar

2.1 Resurser

Kommunen

Kommunen som helhet har god tillgång på pedagogiskt utbildad personal. En viss brist på förskollärare och fritidspedagoger finns dock. Behov av flera utbildade speciallärare/specialpedagoger kvarstår eftersom de som arbetar med specialundervisning på skolorna idag har ett fåtal år kvar till pension eller saknar speciallärarutbildning.

Förskola

Personaltätheten inom Förskola 1-5, antal barn per årsarbetare, var 5,1 (5,0 2008 och 5,6 både 2007 och 2006) som ska jämföras med den genomsnittliga siffran för riket; 5,4 (5,3 2008).

I förskolan var andelen årsarbetare med pedagogisk utbildning 66 %, motsvarande andel var 63 % 2008. Under 2009 fanns endast en manlig barnskötare och en manlig förskollärare under vårterminen, därefter ingen.

Personaltätheten inom Familjedaghem (som numera går under benämningen Pedagogisk omsorg i statistiken), antal barn per helårsarbetare, var 3,7 betydligt lägre än 4,1 som var siffran för 2008. Att jämföras med den genomsnittliga siffran för kommungruppen; 5,2 (5,0 2008) och för riket som helhet 4,9 (4,8 2008). Alla anställda är kvinnor. Andelen barn inskrivna i Pedagogisk omsorg var 5 % att jämföra med 4 % i riket.

Grundskola och förskoleklass

Sammanlagt tjänstgjorde inom verksamheten från höstterminen 2009 79 årsarbetare, en minskning med tre från föregående år.

Lärartätheten, antal lärare per 100-tal elever, var 8,2 för läsåret 2009/2010 (8,4 2008 och 8,9 2007) som ska jämföras med den genomsnittliga siffran för kommungruppen som var 9,2 läsåret 2009/2010 och för riket som helhet som var 8,3 läsåret 2009/2010.

Förskoleklassen hade 97 % (99 % 2008) av barnen inskrivna. Lärartätheten i förskoleklass var 8,4 per 100-tal elever, i jämförbara kommuner 7,3 och i riket 6,4.

Andelen behöriga lärare i grundskolan var 91 % 2009 (97 % 2008). Motsvarande siffra för kommungruppen var 88 % (87 % läsåret 2007/2008) och för riket som helhet 87 % samma som läsåret 2007/2008.

I förskoleklass var kommunens andel årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen 91 % (75 % 2008 och 70 % 2007). Siffrorna för jämförbara kommuner var 92 % (89 % 2008 och 74 % 2007) och för riket 83 % samma som föregående år.

Endast 25 % (29 % 2008) av de anställda är män och de återfinns framförallt i de högre årskurserna samt inom de praktiskt estetiska ämnena på lägre stadier (trä och metallslöjd och idrott). En minskning har skett sedan föregående år.

Fritidshem

I fritidshemmen var antalet inskrivna barn 13,6 per årsarbetare 2009 (13 2008 och 11 2007) att jämföra med siffran för kommungruppen som var 17,6 2009 (18, 4 2008 och 16,4 2007); och för riket som helhet 20,9 2009 (20,2 2008 och 19,5 2007).

Fritidshemmens andel av årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen var 81 % (64 % 2008), för kommungruppen var den siffran 68 % (61 % 2008) och för riket 59 % (59 % 2008)

Av det totala antalet personal på fritidshemmen var 6 män (4 2008) och 17 kvinnor (20 2008).

Materiella resurser

För att ge varje barn och elev bästa möjliga förutsättningar fordras en god fysisk arbetsmiljö med moderna och funktionella lokaler. Under 2009 blev även Söderås skola färdigrenoverad och har kanske Sveriges vackraste utsikt från den ljusa och fina matsalen. Alla kommunens skolor har minst ett så kallat IKT-klassrum (med multimediedator, Internetuppkoppling och projektor) fast monterat eller på medievagn. All personal inom skolan erbjuds möjligheten att ansluta mot skoldatanätet hemifrån med sin egen dator. Alla centrala program och filer som man kommer åt i skolan, kan man då arbeta med hemma, på ett säkert sätt. För att underlätta den ökande administrationen för lärare har kommunen en plattform för lärande, Fronter, som fler och fler lärare använder. Personliga bärbara datorer till alla lärare har hyrts på två skolor i kommunen. Kommunen har även abonnerat på inlästa läromedel för alla elever.

Även Fritidshemmen kan använda IKT-klassrummen och har tillgång till datorer. Skoldatanätet är numera också tillgängligt för alla förskolor i kommunen. Alla förskoleområden inköpte under året lätthanterliga digitala filmkameror.

Tillgången på läromedel och övrigt pedagogiskt material varierar stort. Lekredskap ute på förskolor som skolor är i en del fall slitna och en del har fått plockats bort för att klara säkerhetskraven. Eftersom så stor del av investeringarna satsats på renoveringar och utbyggnader har i många fall inköp av material och möbler fått stå tillbaka. Detta innebär att det till exempel i moderna fina lokaler kan stå slitna och otidsenliga möbler. Flera skolor är i stort behov av moderna och ändamålsenliga möbler.

Alla skolor och förskolor i kommunen har tillgång till skolgård, gymnastikhall och inom rimligt avstånd naturområden för utomhusaktiviteter. I Furudal finns även ishall och i centrala Rättviks invigdes i november en bandyhall. Simhall finns numera i kommunen och varje höst görs det simprov och anordnas simundervisning för de elever som behöver det. Slöjdsalar finns på de större skolorna, de mindre skolornas elever bussas till dem för sin slöjdundervisning. Flera av skolorna köper in tjänster från kommunala musikskolan till delar av sin musikundervisning.

Två av avdelningarna på förskolorna i centrala Rättvik är specialavdelningar; Kringlan är speciellt anpassad för barn med olika former av allergier. Avdelningen är sanerad och har extra bra ventilation. Personalen är kunnig i allergifrågor. Avdelningen Polkagrisen är speciellt anpassad för barn med olika former av funktionsnedsättning. De arbetar mycket med individuellt anpassad pedagogik i ett nära samarbete med kommunens elevhälsa och habiliteringen.

Kompetensutveckling

Kompetensutvecklingsmedlen fördelades även 2009 så att en del hanteras av kommunens utvecklingsledare och rektorsgruppen för övergripande verksamhet och en del läggs ut på de olika rektorsområdena för lokal och individuell kompetensutveckling. Inga medel fanns avsatta för deltagande i Lärarlyftet eller Förskolelyftet under 2009 och inga extramedel tilldelades heller för det ändamålet. Trots detta deltog fyra lärare i Lärarlyftet och två förskollärare påbörjade en kurs i Förskolelyftet. De centrala kompetensutvecklings-insatserna handlar i huvudsak om att implementera styrdokument, lagar och förordningar till exempel likvärdig bedömning, målen i år 3 och individuella utvecklingsplaner (IUP) med skriftliga omdömen (från Förskola 1-5 till år nio), lärplattformen Fronter samt likabehandling. Under 2009 deltog alla grundskolans rektorer i Skolverkets seminiarieserie om IUP med skriftliga omdömen på Högskolan Dalarna. Två rektorer påbörjade dessutom den statliga rektorsutbildningen som från och med 2010 blir obligatorisk. En del statsbidrag söktes och tilldelades kommunen, till exempel för insatser i år 1- 3 vad gäller läsa, skriva, räkna. Flera av kommunens lärare har deltagit i studiecirklar och det finns nu både en matematikutvecklare och en läs- och skrivutvecklare i kommunen. Dessutom fick kommunen över sex hundra tusen i statsbidrag för att arbeta med ett jämställdhetsprojekt på Rättviksskolan, ”På lika villkor”, se även under punkt 3.3.2.

3. Arbetet i verksamheten

3.1 Mål

I kommunens skolplan upptas följande sex områden:
Kunskaper och lärande
Normer och värden
Ansvar och inflytande
Samverkan
Bedömning och betygssättning
Kultur, natur och hälsa.

I den här redovisningen har vi utifrån gjorda utvärderingar och verksamhetens aktuella prioritering valt att fokusera på följande områden:
Kunskaper och lärande
Ansvar och inflytande
Bedömning och betygssättning

Förskola

Mål och riktlinjer för verksamheten finns för följande områden angivna i Lpfö 98:
Normer och värden
Utveckling och lärande
Barns inflytande
Förskola och hem
Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet

Grundskola, förskoleklass och fritidshem, särskola

Mål och riktlinjer för verksamheten finns för följande områden angivna i Lpo 94:
Normer och värden
Kunskaper
Elevernas ansvar och inflytande
Skola och hem
Övergång och samverkan
Skolan och omvärlden
Bedömning och betyg
Rektors ansvar
För särskolan gäller särskoleförordning (1995:206)

3.2 Uppföljning av 2008 års kvalitetsredovisning

I den mån budgeten tillåter utveckling av ”mjukvara”;

- *Kompetensutveckling i digital kompetens vad gäller främst kompensatoriska hjälpmedel och i synnerhet lärplattformen Fronter bör prioriteras under första halvåret 2009*

  Personalutbildningar ibland annat användande av lärplattformen Fronter med hjälp av IKT-pedagog samt specialpedagog för alla lärare samt specifika program för vissa lärare har genomförts i hela kommunen vid workshops samt obligatoriska utbildningstillfällen. Varje förskola och skola har en dataansvarig som har regelbundna träffar med IKT-pedagog och specialpedagog för att diskutera pedagogiska frågor och nya program.

- *Inför läsåret 2009/2010 öronmärks resurser till speciallärare på varje enhet.*

  Medel för detta avsattes i budget. På några enheter har inte målet nåtts men alla enheter söker utbildade speciallärare om nyanställning sker.

- *Fortsätta arbetet med pedagogiska diskussioner om kvalitet, resultat, bedömning (framförallt formativ) och betyg och hur detta är relaterat till barns/elevers måluppfyllelse.*

  Arbetet med beömningsmatriser och lokal pedagogisk planering på Pedagogiska Forum och i en del fall lokalt har gett bra diskussioner. Önskemål om mera tid för diskussioner lokalt finns. Införandet av lärplattformen har också medfört att dessa diskussioner tagit fart. Dessutom har Rättviksskolan varit remisskola inför de nya kursplanerna i samtliga ämnen. All personal i förskolorna har varit delaktiga i arbetet med att formulera gemensamma målkriterier till skolplanens mål. Dessa är nu gemensamma för kommunens förskolor. Därefter har varje avdelning arbetat fram en egen arbetsplan.

- *Öka kompetensen i att analysera gjord dokumentation inom alla verksamheter*

  Viss personal har gått utbildning i att skriva åtgärdsprogram 2009. Införandet av lärplattformen Fronter har också medfört att denna kompetens har ökat. Under hösten deltog all personal i en mycket uppskattad föreläsning om dokumentation och utvecklingssamtal av Leif Strandberg. Alla förskolor har utrustats med filmkameror att användas i dokumentationsarbetet. Dokumentationen analyseras utifrån framtagna utvecklingsscheman. Behovet av ytterligare kompetensutveckling är fortfarande stort i alla verksamheter.

- *Fortsätta att följa och analysera måluppfyllelsen i de praktiskt estetiska ämnena*
  Analysarbetet har främst skett i samband med att grupperna arbetet med bedömningsmatriserna. Här finns fortfarande en del att åtgärda varför punkten kvarstår.

- *Rektorsgruppen ska fortsätta utveckla strategier för att ta fram resultat och kvalitetsarbetet för hela förvaltningen*
  Ett årshjul för både förskola och grundskola finns nu färdigt och distribuerat till alla avdelningar. Samordningsgruppen för förskolan har arbetat fram en föräldraenkät som genomförts under våren 2009.

- *Elevhälsan ska i samarbete med speciallärarna utveckla mallen och anvisningarna till åtgärdsprogrammen så att de lever upp till de allmänna rådens anvisningar*
  Detta är åtgärdat och mallen finns tillgänglig digitalt.

- *Utbildningen i "På lika villkor" påbörjas på Rättviksskolan för hela personalgruppen under höstterminen*
  Detta pågår, se vidare under avsnitt 3.3:2.

- *Rektorsgruppen utreder vad som behöver göras för att få större beredskap på alla kommunens skolor och förskolor för undervisningen i svenska som andra språk*
  Detta är en pågående diskussion i rektorsgruppen.

- *Likabehandlingsfrågorna ska implementeras, personalens kunskaper, kompetens och medvetenhet är mycket viktiga faktorer.*
  Skolornas Likabehandlingsplaner har reviderats/skrivits en ny och trygghetsteamens rutiner har skärpts. Rektor deltar varje månad i ett av trygghetsteamens möten. Skolorna har, i olika utsträckning, som en del i det förebyggande arbetet ordnat intern kompetensutveckling runt dessa frågor till exempel med inslag av värderingsövningar.

- *Förskolans rektorer ska organisera ett "ambulerande arbetslag" i förskolan*
  Under hösten 2009 har fyra förskollärare på 75 % bytt av ordinarie avdelningspersonal cirka 3 timmar för –eller eftermiddag var tredje vecka för att ge dem möjlighet att planera på dagtid. Enligt vår enkät till avdelningarna har det mottagits mycket positivt av personalen och alla önskar en fortsättning. Det

har haft stor betydelse att man kunnat planera och utveckla verksamheten tillsammans i arbetslaget.

- *Kompetensutveckling i kartläggning av barn ska erbjudas förskolans personal.*
  All personal har deltagit i en föreläsning kring kartläggning av barngruppen och fått verktyg att använda sig av.

- *Enheternas ledningsgrupper tar fram en plan för att tydliggöra målen med undervisningen för elever och föräldrar*
  Inga planer har tagits fram men genom arbetet med bedömningsmatriser och lokal pedagogisk planering är erfarenheterna att kopplingen mellan mål och resultat har blivit tydligare för eleverna i viss mån.

- *Utvärdering av fritidshemmens verksamhet ska ske*
  Detta har skett på de enskilda fritidshemmen i olika utsträckning. Ingen central utvärdering har genomförts men inledande diskussioner har förts i samordningsgruppen F-5.

- *IUP med skriftliga omdömen i varje ämne ska fortsatt utvecklas så att de uppfyller förordningens alla krav*
  Utvecklingen fortsätter på alla skolor. Seminarieserien om IUP med skriftliga omdömen för rektorer har medfört ett tydligare ledarskap i denna fråga.

- *Centrala träffar mellan skolorna för bedömaröverensstämmelse inom LUS ska arrangeras*.
  Under hösten anordnades en träff för lärare i år F – 5. Där lyssnade man tillsammans bl a på inspelningar av barn och jämförde sina bedömningar. En överraskande hög bedömaröverensstämmelse mellan skolorna kunde konstateras. Kvarstår att anordna motsvarande för år 6 – 9.

- *En översyn av avstämningspunkten i läsutveckling i år tre ska göras av utvecklingsgruppen i svenska*
  Avstämningspunkten är flyttad från 15 till 16 i år tre som en anpassning mot de nya nationella målen.

- *Kommunens läs- och skrivutvecklare, tillsammans med minst en lärare från varje enhet, ska fördjupa sig i läsutveckling*
  Kommunens läs- och skrivutvecklare har under hösten genomfört en studiecirkel med deltagare från alla F-5 skolor runt boken, Grunderna i läs- och skrivinlärning, som varit mycket uppskattat.

- *Matematikutvecklingsprojektet ska fortsätta med bland annat Lesson Studies*
  Med hjälp av kommunens matematikutvecklare har detta projekt fortgått. Kommunen fick dessutom 93 000 från Skolverket för att arbeta med detta. Det gjorde att flera lärare än de på Rättviksskolan (som projektet avsåg) fick möjlighet att utveckla sin matematikundervisning. Även all personal på förskolorna deltog i en föreläsning kring matematik i förskolan. En förskollärare från varje avdelning har deltagit i en studiecirkel kring matematik under ledning av kommunens matematikutvecklare.

- *Kompetensutveckling i engelska för lärare i de tidigare åldrarna ska erbjudas inom Lärarlyftet*
  Tre tidigarelärare påbörjade en kurs i engelska under hösten.

- *Projektet ELIS ska fortsätta och spridas till flera skolor.*
  Dramapedagogen har under året arbetat med Nyhedsskolan och Vikarbyskolan.

I den mån budgeten tillåter utveckling av ”hårdvara”

- *Förnya och komplettera pedagogiskt material i förskolan så att det blir likvärdigt i kommunen*
  Har ej kunnat genomföras i någon större utsträckning.

- *Modernisera möblering på skolor/förskolor/fritidshem så att den är ergonomisk och likvärdig*
  Förutom renovering av ett par större lärararbetsrum på Rättviksskolan har inga större satsningar gjorts.

- *Förnyande och kompletterande av musikskolans instrument samt digital musikhantering*
  Kompletteringar av instrument är gjorda inom såväl akustiska instrumentgrupper som elektriska. Dessutom har en enklare studio satts upp där läraren kan spela in lektionen med eleven samt dokumentera konserter etc. Musikskolan har genom dessa inköp kunnat komma en bit på väg till att komma närmare den inventarienivå som behövs för att eleven ska få den undervisning som förväntas i dagens tekniska samhälle.

3.3 Arbetet för att säkra måluppfyllelsen

3.3.1 Barn/elever i behov av särskilt stöd inklusive barn med funktionshinder

De elever som är i behov av särskilt stöd ska i första hand få sina behov tillgodosedda inom sin egen grupp/klass ram eller av de/den speciallärare som finns på skolan.

I de fall där ytterligare stödinsatser är nödvändiga har rektor möjlighet att söka särskilda insatser genom elevhälsan. Extra stöd har beviljats i olika former, ofta genom en extra pedagogisk resurs eller annat vuxenstöd i form av elevassistenter.

	Faktiskt antal förskola	Faktiskt antal skola	Andel i procent
Flickor med särskilt stöd	6	28	26 (29 2008)
Pojkar med särskilt stöd	11	85	74 (71 2008)
Totalt	17	113 (147 2008)	100

Andelen flickor som får insatser är betydligt mindre än pojkar och har minskat sedan förra året. Resurserna tilldelas efter individuellt behov men siffrorna antyder att det kan vara bra att vara uppmärksam på hur de fördelas. En ökning har skett för barn som får stöd i förskolan. Idag är siffran 13% jämfört med 10% 2008.

Vårterminen 2009 arbetade 37 personer (37 st 2008) med insatser för barn i behov av särskilt stöd varav 21 (24 st 2008) har någon form av lärarutbildning. Av det totala antalet var det endast 10 stycken som arbetar heltid (27 %). 73 % arbetade deltid på allt från 75 % till 20 %.

Från höstterminen 2009 genomfördes en pedagogförtätning för alla grundskolorna i kommunen. Resurserna flyttade från särskilda insatser och ett nyckeltal för speciallärarresurs infördes. 12.5 tjänster blev kvar inom insatser för barn i behov av särskilt stöd, att fördela på 18 personer (2 män och 16 kvinnor). Alla arbetar deltid. 5 personer (28%) är utbildade pedagoger.

Stora satsningar har gjorts på kompensatoriska hjälpmedel. Genom den centrala satsningen har skolan fått tillgång till inläst material via inläsningstjänst, elevstödjande dataprogram genom skoldatanätet (t ex Spell Right och Vital). Mp3-spelare och Alfasmart har också köpts in

för att stödja eleverna i deras arbete. Även ett hörhjälpmedel, Comfort Fokus, har köpts in för att elever ska kunna få sin undervisning i stora grupper.

3.3.2 Jämställdhet

När det gäller arbetet med jämställdhet är personalens medvetenhet om flickors och pojkars situation väldigt olika på olika enheter. Från att det finns några eldsjälar som har hög medvetenhet till att man inte har ägnat frågan någon särskild uppmärksamhet. I kommunen och förvaltningen finns inte uppdaterade jämställdhetsplaner och inte heller på enheterna finns någon handlingsplan som hjälper personalen att arbeta systematiskt. De har inte heller några egna utvärderingsrutiner för detta område. I kommunen finns en utbildad genuspedagog som tillsammans med en lärare under 2009 slutförde sin utbildning till På lika villkor-handledare. Under hösten genomgick både personalen på Rättviksskolan och rektorgruppen första terminen i utbildningen På lika villkor. Rättviksskolan fortsätter ytterligare två terminer. 621 000 kronor i projektmedel var ett välkommet tillskott från Skolverket för att kunna genomföra denna stora satsning. En handfull lärare från förskola, fritidshem och grundskola påbörjade också Skolverkets 7,5 hp-kurs ”Jämställdhet i skolan”.

All egen framtagen statistik ska numera vara uppdelad i pojkar och flickor vilket ger en större tydlighet i dessa frågor.

3.3.3 Barn/elever med utländsk bakgrund

Rättviks kommun har förhållandevis få barn och elever med utländsk bakgrund men en viss ökning kan märkas. Från och med vårterminen 2009 finns en mottagarklass för ensamkommande flyktingbarn, som alla är pojkar i tonåren, på Rättviksskolan.

De få elever med utländsk bakgrund som går på skolorna har fått extrastöd i svenska genom specialundervisning och svenska som andraspråk. Under tiden på fritidshemmen och i förskolan har de vistats i svensk språkmiljö, några barn har på en förskola utökad vistelsetid för att stimulera språket. Ytterligare två lärare har under året påbörjat utbildning i svenska som andra språk.

3.3.4 Hälsa och livsstil. Fysisk aktivitet, kost inklusive måltider och miljön runt dessa

Ambitionen när det gäller daglig fysisk aktivitet finns vid alla förskolor, fritidshem och skolor i kommunen. De flesta har mycket goda förutsättningar att tillgodose elevernas naturliga rörelsebehov och verksamheten bedrivs regelbundet i närliggande naturmiljöer. När

det gäller lekredskap på skolgården har en arbetsgrupp gjort en total översyn av samtliga förskole- och skolgårdar, för att utifrån denna arbeta för en rimlig likvärdighet.

Förskola

Hela 2009 fanns en extra avdelning för femåringar i den lokala orienteringsklubbens klubbstuga. De har förlagt stora delar av verksamheten utomhus. Alla förskolor arbetar med utedagar eller återkommande utevistelse.

På förskolan ser man måltiderna som ett tillfälle till både daglig träning och språkträning. För att få ut så mycket som möjligt av detta är måltiderna noga planerade från möblering till hur barnen är placerade.

Fritidshem

Verksamheten på fritidshemmen anordnas ofta utomhus. Utevistelse är en vardaglig rutin, planerad såväl som spontan.

Grundskola och förskoleklass

Hälsa och livsstil ingår bland annat i idrotts- och hemkunskaps-undervisningen. Några skolor arbetar kontinuerligt med ”utomhuspedagogik”. Furudalsskolan har dessutom ”hockeyprofil” med möjlighet för flickor och pojkar från åk 5 att träna ishockey på skoltid. Detta har gjort att pojkar från andra kommuner har sökt sig till skolan. Under läsåret 2008/2009 var det endast två flickor med på hockeyprofilen. Eleverna på Rättviksskolan har genom samarbete med bland annat föreningen Right Bay Locals kunnat ge alla elever möjlighet att åka alpint gratis en gång i veckan från januari till påsklovet.

Skolmåltiderna är vällagade och följer Livsmedelsverkets näringsrekommendationer samt kommunens mål med närproducerade råvaror. Flera av skolorna i kommunen erbjuder t ex frukost och eller mellanmål i form av frukt. Miljön vid skolmåltiderna är varierande, från den lilla byskolan till den stora matsalen som tre skolor samsas om med en mycket stor genomströmning av elever.

3.3.5 Uppföljning av Likabehandlingsplanen

Alla enheter hade vid årets slut likabehandlingsplaner där personal, barn/elever och vårdnadshavare haft möjligheter att påverka innehållet, barn och elever efter ålder och mognad. Upplevelsen är att det är svårt att få vårdnadshavare delaktiga. Alla likabehandlingsplaner behöver förbättras. Behovet av kompetensutveckling om förebyggande arbete mot diskriminering

påtalas från flera enheter liksom kunskaperna i att göra bra kartläggningar och analyser.

Trygghetsteam finns på alla skolor och kamratstödjare finns på flera skolor. Under året har förvaltningen sett över organisationen och fastställt att rektor ska delta i trygghetsteamens möten en gång i månaden.

Resultaten från enkätundersökningen ”skoltempen” som de flesta skolor har gjort visar att de flesta eleverna trivs med både kamrater och vuxna i skolan. Skolan har dock ett mycket viktigt ansvar att analysera dessa svar och kritiskt betrakta den egna verksamheten för att på bästa sätt möta upp de elever som av någon anledning inte trivs i skolan.

Se även under avsnitt 3.3:2 om jämställdhetsarbetet.

4. Resultat och måluppfyllelse

4.1 Bedömningsunderlag

BRUK-indikatorer
Skolverkets statistik
Egen statistik
Läsutvecklingsschema (LUS)
Nationella prov
Betyg
Utvärderingar på enskilda enheter
Analyser gjorda av förvaltningens ledningsgrupp

4.2 Kunskaper och lärande

Ur Rättviks kommuns skolplan
I uppdraget att arbeta med barns och elevers lärande ingår ett ständigt pågående samtal om vad kunskap är, dels kollegor emellan och dels med barn, elever och föräldrar.
Det livslånga lärandet börjar i förskolan för att sedan fortsätta genom alla skolformer ut i yrkeslivet. I dag sker även mycket lärande på fritiden.
Läroplanernas övergripande perspektiv är tillsammans med kursplane- och programmålen viktiga i all planering, genomförande och utvärdering av verksamheten.

Mål
I Rättvik ska förskolorna och skolorna ge

-kunskaper för att barn och elever ska kunna fungera i det framtida samhället och en utbildning som lägger en god grund för fortsatt lärande.
-varje barn och elev möjlighet att utveckla sin nyfikenhet och lust att lära.
-barn och elever, som av olika skäl behöver stöd i sin utveckling och i sitt lärande, det stöd de är berättigade till, särskilt ska barn i förskoleåldern beaktas.

Förskola

Förskolornas utvärderingar visar att personalen genom att observera och analysera resultat och måluppfyllelse har kommit till ökad insikt om värdet av att fokusera på enskilda prioriterade mål, som innebär utveckling av arbetssätt och arbetsformer. Att ta tillvara barnens nyfikenhet och upptäckarglädje och att bekräfta barnets kunnande under dess lärande- process genom att ge uppmuntran och beröm ses som viktigt och att se varje barns behov.

Fritidshem

Alla fritidshem har en handlingsplan med tillhörande utvärderingsplan. Fullständig utvärdering enligt den planen har dock inte gjorts överallt under året. De utvärderingar som finns är gjord av personal på några av kommunens fritidshem med en föräldraenkät och observationer av barnen. Inga resultat vad gäller kunskap och lärande kan dock utläsas.

Få övriga utvärderingar av fritidshemmens verksamhet har gjorts av rektorerna på enheterna. De BRUK-indikatorer som förvaltningen begärt in har bara använts i enstaka fall. Detta ser förvaltningen som ett stort bekymmer eftersom denna verksamhet tenderar att komma i bakgrunden. Dock har personal från fritidshemmen varit med i diskussioner kring utvärdering med grundskolan på de flesta enheter.

Grundskola och förskoleklass

När det gäller dokumentation och utvärdering av arbetsområden och arbetssätt samt måluppfyllelse kan vi konstatera att det finns skillnader i omfattning mellan skolorna. Erfarenheterna är att utvecklingssamtalen har strukturerats bättre och vunnit ytterligare i tydlighet och i kvalité. Flera lärare är i dag väl förtrogna med målen och betydelsen av att arbeta mot uppsatta mål och vikten av att elever och föräldrar förstår målen. Insikten om värdet av ett gemensamt verktyg, som innebär ökat elev- och föräldrainflytande är idag tydligt. De utvärderingar förskoleklass och grundskola tagit fram visar att all personal anser sig arbeta aktivt och strukturerat med att skapa en lärande miljö för eleverna, utifrån deras ålder och förutsättningar.

Eleverna är i det stora hela nöjda med sitt lärande på de skolor där man gjort enkätundersökningar.

Förvaltningens ledningsgrupp har påbörjat diskussioner om hur skolorna bättre ska möta upp högpresterande elever tidigt under skoltiden. Detta har under året uppmärksammats allt oftare bland personal, rektorer och elevhälsan.

4.3 Ansvar och inflytande

Ur Rättviks kommuns skolplan
Barns och elevers sociala och kunskapsmässiga utveckling förutsätter att de med stigande ålder och mognad tar ett ökat ansvar för sina handlingar i det egna arbetet och den miljö de vistas i. För att de ska kunna göra det krävs att läraren medvetandegör barnen/eleverna och vårdnadshavarna om målen och olika sätt att arbeta för att uppnå dem. Det är i detta sammanhang viktigt att barn och elever får möta olika inlärningsstilar för att så småningom kunna finna sitt eget bästa sätt att lära.

Mål
I Rättvik ska alla elever:
- aktivt delta i planering, utvärdering, och genomförande av sin utveckling och sitt lärande - och därmed få möjlighet att ta ett personligt ansvar för detta.
- ha en skriftlig individuell utvecklingsplan.

Förskola

BRUK utvärderingarna visar att personalen regelbundet reflekterar över formerna för barns inflytande och hur det kan utvecklas ytterligare. Personalen anser att den är lyhörd inför barnen och uppmuntrar dem till att ta egna initiativ detta gäller även de riktigt små barnen. Barnen ges i viss mån utrymmen att delta i planering och själva påverka vad de vill göra. De får också ta allt mera ansvar för sina handlingar och för mindre uppdrag i verksamheten. De flesta i personalen är dock överens om att de vill sträva mot att barnen ska bli mer delaktiga och ges större inflytande i verksamheten. Arbetet med att dokumentera tillsammans med barnen behöver också utvecklas.

Alla förskolor arbetar med individuella utvecklingsplaner och alla barn har haft minst ett utvecklingssamtal under året.

Fritidshem

Alla fritidshem har en handlingsplan med tillhörande utvärderingsplan. Fullständig utvärdering enligt den planen har dock inte gjorts överallt

under året. De utvärderingar som finns är gjord av personal på några av kommunens fritidshem med en föräldraenkät och observationer av barnen. Inga resultat vad gäller ansvar och inflytande kan dock utläsas.

Få övriga utvärderingar av fritidshemmens verksamhet har gjorts av rektorerna på enheterna. De BRUK-indikatorer som förvaltningen begärt in har bara använts i enstaka fall. Detta ser förvaltningen som ett stort bekymmer eftersom denna verksamhet tenderar att komma i bakgrunden. Dock har personal från fritidshemmen varit med i diskussioner kring utvärdering med grundskolan.

Grundskola och förskoleklass

Alla skolor har använt ett antal BRUK-indikatorer för att undersöka elevinflytandet. När det gäller klassråd och elevråd anser alla att eleverna deltar aktivt och uppmuntras till engagemang. Eleverna tas på allvar och deras synpunkter beaktas. Elevernas faktiska inflytande på sin egen lärsituation och arbetsmiljö ligger enligt utvärderingen däremot lägre över lag. Såväl barn som föräldrar bör få mera information om skolans mål. Någon skola framhåller att barns individuella planeringar utifrån målen är att beakta som ett fortsatt utvecklingsområde på skolorna.

Alla elever får nu en IUP med skriftliga omdömen upprättad vid utvecklingssamtalen. Utvecklingen går tydligt framåt både vad gäller gemensamt språk och tydliggörande av kunskapskvaliteter och mål.

4.4 Bedömning och betyg

Ur Rättviks kommuns skolplan

Grundläggande för kunskapsutvecklingen i såväl förskola som skola är delaktighet och dialog. I denna process är mål och kriterier de avgörande instrument som skolan har ansvar för att arbeta med. Skolan har ett stort ansvar för att eleverna får en rättvis och likvärdig bedömning. Måttstocken ska vara densamma för alla. För att det ska bli möjligt krävs en medveten och stark satsning på ökad tydlighet kring de gemensamma instrumenten. Viktigt är också att det väsentliga görs bedömbart och inte att det enkelt mätbara blir det väsentliga. Slutligen är det avgörande för bedömningen att den utformas så att den stödjer och stimulerar lärandet.

Mål

I Rättvik ska alla barn och elever
- ha klart för sig vilka förväntningar som ställs på dem. Det är varje medarbetares ansvar att förmedla dessa förväntningar till såväl barn och elever som föräldrar;

- få regelbundna återkopplingar om var de befinner sig i sin utveckling på väg mot målen;
- få hjälp att se sina möjligheter till utveckling och vad som krävs för att den ska kunna förverkligas.

Förskola

Arbetet med Individuella utvecklingsplaner har fokuserat på vad förskolan behöver göra för att varje barn ska sträva mot målen. Alla barn har nu en egen utvecklingsplan och dessa ligger till stor del till grund vid planering av verksamheten. De upprättas tillsammans med föräldrarna vid utvecklingssamtalet och utgår från kärnkompetenserna.

Grundskola och förskoleklass

I samband med kompetensutveckling omkring Individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen har formativ bedömning och bedömningsmatriser varit aktuellt även under detta år. Matriserna började användas under våren 2009, på några skolor också i dialogen med elever och vårdnadshavare. Arbetet fortsatte med att vidareutveckla arbetet och det integrerades med lärplattformen Fronter under vårterminen 2009. Därmed har gemensam form och utseende skapats för de individuella utvecklingsplanerna från förskoleklass till åk 9.

På flera skolor har fokus i de skriftliga omdömena skiftat under året. Från att de till stor del har gällt uppnåendemålen har förståelsen för att de måste gälla strävansmålen ökat.

Vid någon skola har eleverna svarat på enkäter att utvecklingssamtalen upplevs vara en viktig del i deras kunskapsutveckling och vid Rättviksskolan svarar eleverna att de är till 82% mycket nöjda med informationen vad gäller mål och vilka förväntningar som ställs på dem. De är väl medvetna om vilken nivå de ligger på, vilket i sin tur medför att betyget inte blir någon överraskning. Även enheten Sätra/Söderås har fått positiva reaktioner från föräldrar; man anser att man fått större förståelse i skolans målsättningar. Det har blivit tydligare och vidare anger man att ”nu kan vi ställa krav” på ett annat sätt.

Läsutveckling

I november 2009 hade 80 % (89 % 2008 och 94 % 2007) av eleverna i förskoleklasserna nått avstämningspunkten i LUS för årskursen (LUS-punkt 3). Många fler pojkar än flickor nådde ej målet (18/2). För årskurs tre var siffran 34 % (42 % 2008 och 64,5 % 2007), ingen större skillnad mellan pojkar och flickor. I årskurs 6 hade 66 % nått 18a, avstämningspunkten för åk 6 (67 % 2008 och 60 % 2007). Av de 37

som ej nådde målet var 23 st pojkar och 14 st flickor. I årskurs nio har siffran för dem som uppnått 18a (avstämningspunkten i åk 6) ökat till 86 % men endast 14 % (17 flickor och 3 pojkar) av dessa har gått vidare till 18c. Observera att över en termin återstår innan dessa avstämningspunkter ska vara nådda och att det speciellt i förskoleklass och år 3 kan gå ganska fort att gå vidare. (För elever i år 6 och 9 som inte nått målet i november behövs det dock i allmänhet stora insatser resten av läsåret.) I och med att jämförelse mellan åren gjorts samma månad kan det dock visa på en trend. Att siffran sjunkit i år tre beror antagligen också på att avstämningspunkten har höjts ett steg som en anpassning till de nya nationella målen i år 3.

Nationella prov

Nationella prov har genomförts i skolår tre för första gången under våren 2009 i ämnena svenska och matematik.

I svenska är i genomsnitt 88 % godkända, men resultatet varierar från 74 % till 96 % på de olika delproven. Flickorna når målen i högre grad på alla delprov. Det delprov som de flesta lyckades med handlar om muntliga instruktioner, 100 % av flickorna och 92 % av pojkarna. Det delprov som hade sämst resultat handlade om att skriva (stavning, stor bokstav och punkt) där 93 % av flickorna var godkända men endast 57 % av pojkarna. Även i läsning av faktatexter skiljer det stort mellan flickor (98 %) och pojkar (78 %).

I matematik är genomsnittet lägre, 79 %, även här varierar resultatet, från 96 % till 57 %. Flickorna når målen i högre grad på alla delprov utom det delprov som handlar om geometriska figurers namn och egenskaper, 96 % pojkar och 95 % flickor. Det delprov som hade sämst resultat var de olika räknesätten (plus samband och att formulera räknehändelse), 64 % flickor och 51 % pojkar. Även när det gäller längdjämförelse skiljer det mellan flickor (73 %) och pojkar (65 %).

Även i årskurs fem har nationella prov genomförts under våren 2009. I svenska är det också 92 % av det totala antalet som når målen (76 % 2008), 87 % av pojkarna (77 % 2008) och 96 % av flickorna (75 % 2008) målen. Flickorna når i högre grad målen på alla delprov. I alla delprov skiljer det 11 – 12 % till flickornas fördel utom i det som handlar om läsförståelse av tidningstext där det är nästan jämnt, flickorna 94 % och pojkarna 93 %.

I matematik var andelen godkända 92 % (83 % 2008), 90 % av pojkarna (71 % 2008) och 95 % av flickorna 93 % (93 % 2008). Flickorna når även här målet på alla delprov i högre grad men skillnaden är mindre, som mest 8 % på delprovet om räknefärdighet i

huvudet och skriftligt. Minst skiljer det (1 %) på delprovet om tid och statistik. Det var också det delprov som flest lyckades med totalt (95 %) liksom förståelsen för de fyra räknesätten när de fick använda miniräknare.

I engelska är det återigen det sämsta resultatet; 88,5 % av det totala antalet som når målen (73 % 2008), 92 % av flickorna målen (77 % 2008) och 85,5 % av pojkarna (69 % 2008). Fler pojkar når målet i delprovet om att lyssna och förstå (81 % mot flickornas 80 %). I övriga delprov når fler flickor målen, störst skillnad är det i de båda delprov som handlar om läsförståelse (96 % flickor och 86 % pojkar) och att skriva och göra sig förstådd (94 % flickor och 84 % pojkar).

I åk 9 har nationella prov genomförts under våren.
I matematik är totalt 93 % (93 % 2008 och 88 % 2007) som är minst godkända, 92 % flickor och 93 % pojkar.
I svenska är det 96 % totalt (96 % 2008 och 97 % 2007) som är minst godkända, 95 % flickor, 96 % pojkar.
I engelska är det 93 % totalt (93 % 2008 och 95 % 2007), som är minst godkända, 95 % av flickorna och 91 % av pojkarna som når minst godkänt. Som synes mycket lika mellan åren och mellan pojkar och flickor. Några enstaka flickor har inte deltagit liksom något fler pojkar.

Betygen stämmer relativt väl överens med resultatet på de nationella proven i åk 9 utom i matematik i Furudal där 100 % får betyget minst godkänt medan 23,3 % ej når målen på nationella proven. Påpekas bör dock att elevgruppen i Furudal är väldigt liten så procentsiffrorna kan bli orimligt höga.

Resultat nationella prov åk 9 (2009)

Ämne	Ej nått målen	Godkänt	Väl godkänt	Mycket väl godkänt
Matematik	23,3%	53,3%	13,3%	10,0%
Svenska	6,8%	44,8%	44,8%	3,4%
Engelska	10,0%	66,6%	13,3%	10,0%

Slutbetyg skolår 9

Det genomsnittliga meritvärdet vid Furudalsskolan var 213 och motsvarande vid Rättviksskolan var 211. I Idrott/hälsa, fysik, kemi och teknik är det fler flickor än pojkar som inte når målen, i alla övriga ämnen är det tvärt om.

Det är dock en bit kvar till 230 i snittbetyg för åk 9, som är kommunmålet (Rättviksskolan 211, Furudalsskolan 213). 98 % av det totala elevunderlaget i åk 9 var behöriga att söka till Gymnasieskolan.

År	Andel elever behöriga till gymnasieskola			Andel elever som ej uppnått målen i ett eller flera ämnen		
	Rättvik	Kommun gruppen	Samtliga kommuner	Rättvik	Kommun gruppen	Samtliga kommuner
2005	99	90	89	5	21	25
2006	96	90	89	9	22	24
2007	97	91	89	9	22	24
2008	96	90	89	11	21	24
2009	98	87	89	16	22	23

5. Analys och bedömning av måluppfyllelse

Övergripande

Genomgående kan konstateras att mätning av resultat är ett svårt och grannlaga uppdrag som också tar en hel del tid i anspråk men det är också helt nödvändigt för att ha en möjlighet att kvalitetssäkra verksamheten. Förvaltningens ledningsgrupp ser här behovet av en övergripande och tydliggörande plan för utvärdering och uppföljning.

För det enskilda barnet och eleven är det viktigt att tiden i förskolan/skolan hänger ihop och att onödiga energitjuvar i form av omstart behöver göras. Det krävs då att de olika verksamheterna ges upprepade tillfällen att samtala med varandra. Det är lika viktigt att alla personalkategorier får denna möjlighet och det finns goda exempel att lära av hur man lyckas med detta trots olika arbetstidsavtal. Grundläggande är dock att var och en i organisationen, oavsett befattning, tar sitt ansvar för att det ska kunna genomföras pedagogiska konferenser. Rektor har det yttersta ansvaret för att planera, genomföra och utvärdera detta arbete liksom annan övergripande verksamhet och har också möjlighet att använda rektors ledningsgrupp som stöd.

Från förvaltningens sida kan konstateras att det finns en högre medvetenhet om likabehandlingsfrågor överlag nu. En del arbete återstår fortfarande innan vi har en miljö på alla enheter som upplevs som helt och hållet ickediskriminerande och jämlik. Här är personalens kunskaper, kompetens och medvetenhet mycket viktiga faktorer. Förvaltningens ledningsgrupp ser behovet av att fortsätta arbeta med kompetens och kartläggning som mycket stort.

Ett fortsatt behov av kompetensökning i dokumentation och analysarbete är tydligt. Här är rektor viktig som deltagande ledare av det arbetet, speciellt i uppföljningen.

Förskola

Kvalitet i förskolan och olika personalkategoriers olika uppdrag upplevs fortfarande av personalen som ett brännbart ämne men man har på sina håll börjat hitta formerna.

Det är glädjande att så många tar tillvara de lokala förutsättningarna till friluftsliv.

Vissa avdelningar arbetar mer med barnens inflytande än andra. Framsteg kan vid närmare analys konstateras i samband med handledning av specialpedagog. Det är önskvärt med en spridning av arbetssätt till alla avdelningar.

Försöket med det ambulerande teamet uppskattas och har slagit väl ut. Än är det dock för tidigt att göra någon större utvärdering av den verksamheten. Personalen har dock uttryckt sig mycket positivt och med tanke på kommande implementering av ny läroplan finns starka önskemål om att kunna fortsätta med teamet.

Fritidshem

De förvaltningsövergripande mål för fritidshemman som upprättades i maj 2008 har utgjort stommen för det målstyrda arbetet. De handlingsplaner som upprättats för att nå målen har varit till stor hjälp i planering, men det har varit något svårare att utvärdera resultatet av detta. Även här ses rektors deltagande ledning som en nyckelfaktor för goda resultat.

Det är glädjande att så många tar tillvara de lokala förutsättningarna till friluftsliv.

Skolverket framhåller år efter år att barngrupperna är för stora och att arbetsmiljön inte är acceptabel överallt. I vår kommun kan vi se små effekter av detta men har i stort sett en organisation med rimligt stora grupper. De varierar mellan enheterna men på grund av små byskolor finns också små grupper på en del ställen. Största problemet är att få utbildade fritidspedagoger. En tydlig tendens är att det i takt med att få väljer att utbilda sig till fritidspedagog är vanligt att förskollärare och barnskötare arbetar på fritidshemmen.

Grundskola och förskoleklass

Det motstånd mot ordet bedömning som funnits i de tidigare åren i grundskolan har tydligt minskat och i en del fall svängt helt. Fler och fler ser nyttan med tydliga och likvärdiga bedömningsinstrument.

Rektorsgruppen kan konstatera att en större beredskap på alla kommunens skolor och förskolor behövs både vad gäller svenska som andraspråk och modersmål.

Enligt självskattningarna genom BRUK kan vi notera att elevinflytande behöver diskuteras vidare både bland personal och elever för att öka elevernas motivation att vilja vara med och påverka formerna för skolans arbete och inte minst sin egen kunskapsutveckling. En samsyn om hur begreppet ska tolkas är önskvärt.

Andelen som nått avstämningspunkten i LUS både i förskoleklass och i år tre har sjunkit jämfört med förra året. Det är naturligtvis en annan elevgrupp men siffrorna är ändå alarmerande. Dessa elever har inte gått framåt i läsningen som de borde ha gjort. Siffrorna kräver en fortsatt grundlig analys både i förvaltningen som helhet och på varje skola och omedelbara åtgärder.

Enligt speciallärare på gymnasiet krävs att man behärskar läsning motsvarande minst Luspunkt 18c för att klara de teoretiska delarna på gymnasieprogrammen. De siffror som går att få fram för 2009 är fortfarande mycket oroande. Det verkar som att det finns en risk att läsutvecklingen stannar vid 18a. Uppföljningen i framtiden bör omfatta alla elever i alla årskurser så att vi kan få fram säkrare resultat vad gäller läsförmågan. Noteras bör dock att andelen elever som får godkänt i svenska är hög liksom de som får godkänt på nationella proven. Här behövs en diskussion om vad skillnaderna beror på såväl förvaltningsövergripande som på respektive skola.

Fler lärare behöver fortfarande involveras i läsutvecklingsarbetet. Läsutveckling får inte bli enbart speciallärarnas angelägenhet. Lärare i tidigare år med ansvar för läsinlärning behöver även fortsättningsvis träffas och delge varandra kunskaper samt ta till sig nya rön om läsutveckling.

En analys av betygen G, VG och MVG i kommunen visar att det är få elever som får MVG i Engelska och nära 60 % som stannar på G eller ej når målet, ganska jämnt fördelat mellan flickor och pojkar. I Hem och konsumentkunskap är det 24,6 % av flickorna som får MVG men

endast 10,5 av pojkarna. Lägger man till att det är 3,9 % av pojkarna som inte når målen i ämnet så träder en intressant bild fram. I Teknik råder det motsatta förhållandet, 10,5 % av pojkarna får MVG, 0 % av flickorna, 3,9 % av pojkarna når ej målen, 4,9 % av flickorna. I Svenska får 20,3 % MVG och 0 % når ej målen av flickorna, av pojkarna får 5.3 % MVG och 3, 9 % når ej målen. Satsningen på NTA-lådor har sin utgångspunkt i betygen i NO och teknik i åk 9.

De nationella proven i år tre har satt fokus på vilka områden i svenska och matematik som behöver förstärkas. I detta arbete är kommunens matematikutvecklare en mycket viktig kugge.

Kompetensutvecklingen i och arbetet med att implementera IUP-processen (Lokal pedagogisk planering – bedömningsmatriser - skriftliga omdömen – IUP) visar att detta bidrar till att professionalisera lärarkåren och göra både elever och föräldrar mer medvetna om målen för undervisningen. Något som kan vara en av nycklarna för att behålla elevernas motivation för skolarbete.

Förvaltningens ledningsgrupp har konstaterat att det behövs en strategi för att bättre möta högpresterande elever, speciellt i kedjan förskola – förskoleklass och årskurs 1 för att inte dessa elever ska tappa sin motivation och lust att lära. Här kan förskoleklassen vara en framgångsfaktor.

Över huvud taget kan man av resultaten på nationella proven utläsa att fler når målen i åk nio än i åk fem. Det har säkert flera orsaker men en kan vara att det saknas utbildade speciallärare på en del skolor och att de högre årskurserna arbetar mycket målinriktat med de elever som har särskilda behov.

Fortfarande är det färre flickor som får särskilt stöd även om det upptäckts fler i förskolan än förra året. Totalt sett är det också färre barn som får insatser från den särskilda resursen som finns vid elevhälsan. Det var också tanken med att ge skolorna mer resurser till speciallärare. Det har dock inte varit möjligt att se några effekter av denna satsning ännu. Året siffror kan lika gärna ha andra orsaker. En åtgärd som påbörjades under hösten är också att specialpedagoger utbildar förskolepersonal i att upptäcka avvikelser i språkutvecklingen tidigt.

Den satsning som gjorts på kompensatoriska hjälpmedel har tydliggjort behovet av kompetensutveckling i digital litteracy och tillräcklig teknisk grund på alla förskolor och skolor. En fundering som väckts är om elever i tidigare år (kanske speciellt pojkarna med

tanke på resultaten i nationella proven) behöver använda dator i sitt skrivande i högre grad för att nå målen?

Med utbildningen i genus och jämställdhet (På lika villkor) som påbörjats på Rättviksskolan har efterfrågan på kompetensutveckling ökat. Diskussionerna på skolan har tagit fart både mellan personalen och med eleverna. Dessutom kan viss spridningseffekt skönjas på medvetenheten inom de övriga diskrimineringsgrunderna.

Det är glädjande att så många tar tillvara de lokala förutsättningarna till friluftsliv och att eleverna bereds tillfällen utöver lektioner i idrott/hälsa samt att föräldraföreningarna visar stort engagemang i denna fråga.

Med utgångspunkt i den goda effekt som uppnåtts genom kompetensutvecklingsinsatser och rektors pedagogiska ledarskap när det gäller reformen med målen i år 3 ser förvaltningens ledningsgrupp att kommunen i framtiden behöver ha en hög beredskap för liknande arbete med de reformer som aviserats av regeringen de närmaste åren. Detta kommer att ta stora resurser i anspråk, både vad gäller pengar och tid.

6. Åtgärder för utveckling

I den mån budgeten tillåter utveckling av ”mjukvara”;

- Projektet ELIS ska fortsätta och spridas till flera skolor.
- Ordna träffar för erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling för lärare med ansvar för barn 5, 6 och 7 år gamla.
- Förskolans arbetslag ska ges fortsatta möjligheter till handledning i olika arbetssätt med mera.
- Fortsätta arbetet med läsutvecklingscirklar för lärare i tidigare år.
- Fortsätta satsningen på kompetensutveckling av lärare i tidigare år i engelska via lärarlyftet.
- Fortsätta utbildningen i På lika villkor.
- Genomföra matematikutvecklingsscirklar på alla F-5 skolor i kommunen under matematikutvecklarens ledning.
- Fortsätta kompetensutvecklingen i lärplattformen Fronter, t ex i det nya IUP-verktyget, kompensatoriska hjälpmedel samt ”nästa generations lärande” som kan vara nätbaserad.
- Rektorsgruppen ska diskutera hur arbetet med likabehandling och arbetet mot högre resultat ska fortgå.
- Kompetensutveckling i likabehandling och förebyggande arbete mot diskriminering och kränkande behandling ska erbjudas rektorer och trygghetsteamen.

- All personal ska ges möjlighet att utveckla dokumentationsverktyg och få kompetensutveckling i att analysera det som är dokumenterat.
- Förvaltningens ledningsgrupp påbörjar diskussionen om hur begreppet litteracy ska förstås och implementeras i verksamheten samt analysera läsutvecklingsresultaten och nationella prov.
- Förvaltningens ledningsgrupp ska utarbeta en övergripande och tydliggörande plan för utvärdering och uppföljning.
- Arbetet med NTA-lådorna ska utföras av en lärare med 20% tjänst. Kompetensutveckling kommer också att genomföras.
- Elevinflytande ska diskuteras på både förskolor och skolor så att läroplanen följs i denna fråga. Förslaget till kommande läroplan förstärker ytterligare detta.
- Fritidshemmens personal ska utvärdera de arbetsplaner som finns under våren 2010 och efter analys revidera dem. Rektorerna leder det arbetet.
- Förvaltningens ledningsgrupp ska följa resultaten i praktiskt estetiska ämnen för att kunna göra en jämförelse med 2008.
- De stora skolreformerna kommer att kräva mycket arbete med implementering de kommande åren, med början 2010. Kompetensutveckling runt IUP-processen kommer därmed också att behöva fortsätta.

I den mån budgeten tillåter utveckling av ”hårdvara”;

- Förnya och komplettera pedagogiskt material i förskolan så att det blir likvärdigt i kommunen
- Modernisera möblering på skolor/förskolor/fritidshem så att den är ergonomisk och likvärdig
- Bygga ut och komplettera den tekniska och digitala utrustningen på samtliga skolor så att den motsvarar dagens krav på en modern skola
- Ytterligare kompletteringar av musikskolans instrument och datorer och mer utrustning inom digital musikhantering.

7. Beslut och ansvar för kvalitetsredovisningen samt hur den kommer att göras tillgänglig för intressenter

Beslut om att kvalitetsredovisning ska upprättas, finns beskrivet i ”Förordning (1997:702) §1-5 om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ”

Kommunens kvalitetsredovisning finns tillgänglig på kommunens hemsida www.rattvik.se samt på barn- och ungdomsförvaltningens kontor, Golfvägen 1, Rättvik. Kvalitetsredovisningen bearbetas och

redovisas i rektorsgruppens utvecklingsforum, förvaltningens ledningsgrupp samt i de olika rektorsområdenas ledningsgrupper.